

VÁCLAV JAKEŠ

**BOŽÍ
ODYSEA**

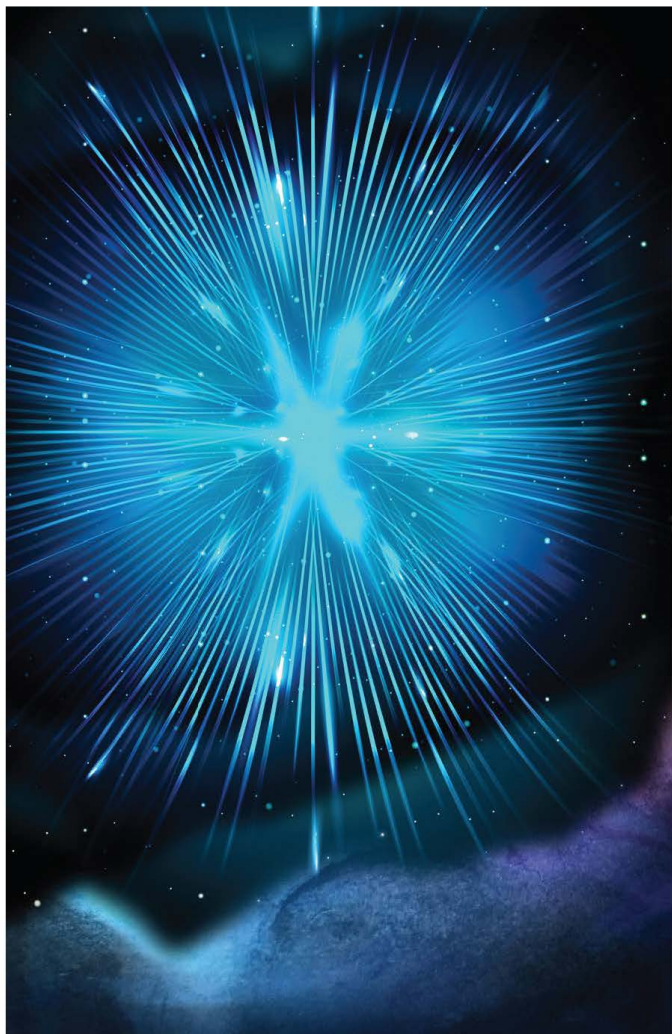

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

BOŽÍ ODYSEA

**NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA**

VÁCLAV JAKEŠ

BOŽÍ ODYSEA

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Děkuji paní Mgr. Věře Urbaczkové za značnou podporu
při vzniku tohoto díla.

Václav Jakeš

Copyright © Václav Jakeš, 2015

Illustrations © Rosvita Mikulová, 2015

Cover & Layout © Josef Kroupa, 2015

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2015

ISBN 978-80-7425-283-9

Nikdy netušil, že existuje tak tenká hranice mezi normálním stavem vědomí a šílenstvím. Dosud si nepřipustil, jak dalece podléhá trýznivému stavu nicoty, do níž se propadal. Tak nějak postupně. Už toho nezbývalo mnoho, pro co by jistě stálo zato nejen konat – dávno zapomněl, ve jménu čeho ale vůbec dále existovat? Žádná hrana, zlom, ani zásadní předěl. Jen pomalý, nepostřehnutelný pád. Snad tak by se onen stav dal nazvat. Jenže on už dávno necítil ani plynutí času. Ostatně padal, nebo se vznášel – sám to nevěděl. Marně si vzpomínal na tuhý dril a náročný výcvik, který jej měl připravit na vše. Hlavou se mu honila jeho horlivost splnit veškeré ukazatele a předpoklady, být jednička, být první, vyčnívat. Rozpomínal se na snahu předčít ostatní a být vybrán. Zvítězit! Nakonec se to povedlo. Hm, už to slovo „povedlo“. Vždyť ještě nedávno to znamenalo vyvrcholení kariéry, porážku všech ostatních adeptů, zásadní vítězství. Všichni kolem něho hovořili o poslání, o zásadní misi, poselství lidstva. V této euforii se cítil absolutně výjimečný a nepostradatelný. Jen on, v centru veškerého dění, a k tomu okázalost úkolu. Poselství lidí, paměť planety Země. Možný kontakt. On, nositel toho veledůležitého, jediný schopný předat všechnu historii, zásobu informací a zkušenosti. Dokonale připravený na cestu a všechny peripetie, které mohou nastat. Vše se zdálo smysluplné, cíle i postupné kroky byly jasně formulovány, veškeré varianty prověřeny. Rizika a jejich zdroje analyzovány a jejich řešení byla dokonce vždy variantní.

Možnosti selhání techniky i člověka byly několikrát sobě-
ně rozpracovány a systematizovány do sofistikovaných
postupů, adekvátních reakcí, včetně jednotlivých kroků
při zranění či dokonce úmrtí jediného člena posádky.
Plán počítal i s euthanasií kosmonauta, s přechodem
na automatický režim a dokončení mise pouze v tech-
nologickém módu. Koncentrace veškerého úsilí vědců,
techniků, lékařů, astronomů - dávno nebyl schopen
vyjmenovat, čím zásluhou nakonec odstartoval.

Od samotného počátku cesty dodržoval striktní re-
žim pro udržení fyzické i psychické kondice. Jeho taj-
nou zbraní měl být trvalý osobní růst. Určil si dostupné
cíle a neustále se vzdělával. Nejdříve v oborech, které
byly pro let potřebné, postupně pak ve všech a naho-
dile. Pro vývoj po stránce fyzické nepotřeboval zvláštní
motivaci, neboť pohyb byl dokonalou kompenzací in-
telektuální zátěže.

Pro udržení dobré pohody neustále komunikoval s po-
čítačem, a dokud to bylo možné, především se Zemí. Každodenně se přesvědčoval o své vynikající připravenosti na oběť, kterou měl přinést. Doručit potřebné a navázat kontakt. Prováděl vlastní kontrolu chodu hvězdoletu, i když se pohyboval v plně automatizovaném režimu. Rigidně dodržoval denní režim a osobní hygienu. Až později si uvědomil, že to pedantické vypětí ho spíš unavuje, než povznáší. Začal si vymýšlet různá zpestře-
ní a nuanční situace, zádrhly, které musel neprodleně

řešit. Obměňoval své návyky, měnil záměrně svoje ná-
lady a chování. Ve jménu stálé pozornosti a postřehu si
začal házet klacky pod nohy, znepríjemňovat si běžné
úkony, snažil se je oživit a inovovat. Donekonečna se
připravoval na alternativy úspěšného kontaktu. Posléze
objevil meditace a dlouze, až vášnivě se do nich nořil.
Zapomínal na čas – ostatně, jakou roli v této misi hrál?
Poznával se hlouběji, niterně. Naučil se rozpustit mysl
a splynout... A stále to byl pouhý počátek cesty...

Stovky, tisíce opakování úkonů a událostí sice una-
vují, ale v životě mají svůj význam. Musí však mít svůj
kontext, dobrý důvod. Konány jako samoúčel přestá-
vají význam mít. Denní holení opomíjel tak dlouho, až
se úprava porostu tváře stala nevyhnutelnou z důvodu
možnosti vůbec přijímat stravu. Rozjímání a sladké
nebytí pomalu nabourávalo všechno chtění a ctižádost.
Odevzdání už nechápal jako defétismus. Cítil, že jeho
tělo a mysl jsou plně funkční, ale neměl důvod použí-
vat je. Z bytí se stal jen jakýsi folklór, který je možné
libovolně měnit a přistupovat k němu podle potřeby. Tu
a tam byl hrdý, jakým je fiškusem, když si může dovolit
i netečnost. Flegmatický přístup k posledním zbytkům
životních rituálů jej neděsil, ale někdy měl za následek
erupci náhlé aktivity a zvýšené úsilí pracovat přesně
jako švýcarské hodinky. Neúprosnost, s jakou to činil,
hraničila až se sebemrškačstvím. Přesto se krajní polohy
pomalu a s jistotou překlápěly na stranu letargie. Tehdy
poprvé začal mít vidiny a slyšel nejprve zvuky, později

i hlasy. Měly často tendenci měnit se v kakofonii, jejíž smysl nebyl schopen rozeznat. Jindy byl význam vidin a hlasů až pozoruhodně skutečný. Později dokonce přestal rozlišovat fikci od skutečnosti. Hvězdolet se dále prodíral prostorem a časem. Bez zájmu míjel oblaka plynů a prachu, rodící se a umírající hvězdy, ba i ty, které zatím v plné kráse svého zenitu mrhaly energií na všechny strany. Nepostřehl sluneční soustavy a ani o ně neměl zájem. Nezajímala jej naděje na výskyt života v míjených slunečních soustavách. Šel za svým cílem, může-li si stroj svůj cíl uvědomit. Čím jiným je však pro něj ukončení finálního algoritmu? Lidský důvtip slavil úspěch, alespoň na úrovni technologie, kterou hvězdolet prezentoval. Jediný člen posádky se postupně stával pouhým inventářem, zahleděným do sebe, téměř vyloučeným z reality.

„Přišel ses na mě podívat? To je od tebe hezké, tati! Jsem tak sám! Potřebuji si s někým povídat... Ty jsi věděl, že mi jsi hrozně blízký!“ Najednou cítil starý, zasutý pocit bezpečí z pouhé přítomnosti otce. Jeho autoritu, tvrdé, nesmlouvavé vyžadování, krutost jednání, již střídala schopnost rozdat se, pomoci všem a všemu, zahrnout okolí láskou, které nebylo možné vzdorovat. „Taky jsi, tati, odolával všem svým běsům, strachu a úzkosti. Dnes už ti rozumím a chápu tě. Kdysi jsem se tě občas bál, ale o to více jsem tě miloval a obdivoval se tvé kuráži a síle.“ Vzpomínal na to, že otec byl pro něj

vždy ztělesněním síly – hromotluk s obrovitými bicepsy. „Přišel jsi mi pomoci? Asi jsi zděšený, co ze mě zůstalo, jenže já jsem netušil, že to bude trvat tak... Vím, vím, vždycky jsi nesnášel, když se mi něco nedařilo, uráželo tě to, vztahoval jsi mé selhání na sebe. Raději jsi neočekával žádný úspěch, abys nemusel strádat mým neúspěchem. On opravdu nikdo nepředpokládal tak dlouhé trvání letu. Už jsem překročil všechny časové hranice stanovené pro misi. Vidím ti to na očích, tati. Nemusíš nic říkat. Jasně. Proč jsem do toho šel? Ale vždyť jsem měl jasný cíl a byl jsem dokonale připraven! Proč signál, k němuž směřuji, se vlastně nepřiblížil ani o píd? Je stále v oblasti nekonečno.“ Slyším ho - kompjútr stále analyzuje jeho moduly, neustále rozebírá jeho algoritmus, hledá kauzalitu. Všichni tuší, že jde o něco známého, podobajícího se lidskému přístupu, a přestože technika signál lehce detekuje, neumí rozluštit nic z jeho obsahu. Paradox je už v tom, že původní lokalizace signálu byla v jedné z galaxií, která vznikla záhy po velkém třesku. Nyní se však stále více zdá, že signál je až za touto protogalaxií, někde v neprostupné emulzi kvarků a gluonů zahalující počátek tohoto vesmíru. Alespoň pro naše oči.

Uvědomil si ten uklidňující pocit, krátké chvíle, během nichž přemýšlel zcela logicky, a naplnilo jej to nadějí, že ještě může vzdorovat. Jasně mu nyní docházela schizofrenie přítomnosti jeho otce ve hvězdoletu, tak příšerně vzdáleném Zemi. Zemi, s níž se snoubilo vše

smysluplné, jasně formulované, všechno, co jej motivovalo. Také zdravý rozum, pomyslel si. „Pomalů, ale jistě o něj přicházím,“ řekl nahlas, pro sebe, a už pro nikoho jiného. Palubní počítač sice analyzoval tento hlasový projev astronauta, ale protože nezapadal do žádného logického kontextu, přestal se jím zabývat. Euforické dny prozření stále více nahrazovaly schizofrenní výlety do divných realit a hovory s nepřítomnými, jejichž postavy byly stále zřetelnější. S některými se pomalu, později s železnou jistotou, pouštěl do dialogů, aby si posléze povídal i s několika lidmi najednou. Přítomnost těchto imaginárních lidí zprvu uklidňovala, ale o to větší kocovina se dostavovala při prozření, že šlo o stihomam, což mělo za následek další deprese. Zpustlost, nerozhodnost a lidské dno, k němuž se blížil, však bylo přijímáno řídicí jednotkou hvězdoletu s naprostou lhostejností, neboť zmatené jednání nikdo nenaplánoval. Případné selhání lidské posádky nemělo na misi vliv. Proč tedy vlastně letím, ptal se sám sebe. Protože případný kontakt samotný stroj nikdy nezvládne?! A kdo vůbec tvoří druhou stranu kontaktu? Co když je to stejný stroj jako ten na palubě hvězdoletu? O jakou bytost vlastně půjde?

S rozkoší prožíval okamžiky zbystrění rozumu, připadal si zase důležitý, hoden úkolu. „Mám z tebe obrovskou radost,“ promluvila jakoby ledabyle matka a přitom prováděla, jako vždy, spoustu domácích

činností, většinou zbytečných. „Dotáhl jsi to nejdále z naší famílie, ale na Jendu je také vždycky spolehnoutí,“ dodala při míchání omáčky. „Ty jsi byl vždycky dobrodruh a slušelo by ti více pokory,“ prohlásil starší bratr Jan, vždy pochybovačný, ve střehu a úzkostný, přesto nejlepší brácha na světě. Zásadně bral hříchy všech ostatních na sebe, malý Ježíš, jakési rodinné svědomí. Precizní, dokonalý, oběť, hromosvod všech nálad. Stal-li se jakýkoliv průšvih, rozhodně byl označen za pachatele. „Dítě štěstěny. A druzí ti pomáhali. Vždyť nebýt protekce, bůhvíjak by to dopadlo s tvým prvenstvím. Hrdina, borec,“ potměšile usoudila sestra Hana a dále se věnovala čtení jakéhosi magazínu. „No tak, děcka, nehádejte se,“ starostlivě se na ně otočila matka. „On určitě dělá, co je v jeho silách.“ Starostlivá, krásná, jak přijímala ženský úděl. Ale zarputilost a ambice měl po ní, toho si byl jasně vědom. Jasně vědom?! Dobře věděl, že se baví s přeludy, a bylo mu to jedno. Hlavně, že existovala společnost, jeho blízcí byli, přes častou kritiku jeho osobnosti, vítanými hosty. Samotný let už nevnímал, byl kdesi v čase a prostoru. Zoufalý, bezútěšný, bez budoucnosti. Už ani rutina, jen bezobsažnost. Přeludy a fikce. Zohýbaná realita. Co bylo nejhorší – bezcílnost. Důležité, podstatné dávno ztratilo na významu. Spal, vyměšoval, rozdvíjoval se ve svých schizoidních stavech, postrádal percepce vlastního stárnutí.

Technologie hvězdoletu měla rovněž své meze. Nečetné srážky s mikrometeority, kosmické záření a stav permanentního vakua spolu s teplotou blížící se absolutní nule, střídány přehříváním pláště při průletu prachovými částicemi a plyny, zmrzačily kosmickou loď natolik, že připomínala nevzhledný škvarek. To, co tvořilo dřívější fasádu, bylo pryč. Újmy uvnitř plavidla nebyly tak markantní a zejména plastové díly vypadaly přijatelně. Regenerace atmosféry a vody fungovala zatím bezvadně, ale potíže nastávaly s pravidelnou dodávkou potravin. O jídlo už nestál a dávno jej přešly všechny kulinářské fantazie. Warpový pohon lodi měl však stále dostatek sil a kvantových principů se čas nijak nedotýkal. Stále letěl, teď už nekonečně dlouho, a cíl – signál – byl dále v nekonečnu, cokoliv to znamená.

Narušení časoprostorového kontinua postřehl poprvé při jednom schizofrenním setkání s profesorem Dahlem, který mu kdysi pomáhal s doktorskou prací. Šedovlasý pán trpělivě snášel jeho výlevy o směřnosti této cesty a o špatně nastavených parametrech a jen chabě oponoval, snad aby neurazil, když se věci kolem jako by najednou rozostřily, přestaly mít kontury, protáhly se a poté nepatříčně smrskly. Celá událost netrvala dlouho, ale byla natolik zřetelná, že vyskočil, dýchal otevřenými ústy a mermomocí usiloval o zaostření očí. Další atak diskontinuity narušující časoprostor přišel ještě neočekávaněji, ve spánku. Probudil se naprosto

dezorientovaný, nemohl popadnout dech a tma kolem byla barevná. Jiný výraz pro popis nenašel. Měla červené a fialové nádechy a jako by pulsovala. Stav odezněl stejně náhle, jak přišel, a následující okamžiky ničím nevybočovaly z normálu.

Žil v trvalém střehu, to, co zažíval v návalech diskontinuity, jej absolutně vyvádělo z míry. Pocity byly natolik nepodobné jakékoli zkušenosti a v úplném rozporu s nastavením lidských smyslů. Šálen nebyl pouze zrak, při dotyku vnímal oblé jako hrany a některé předměty prostě prohmátl, ztratily pevnost. Hladké, drsné, ostré, tyto pojmy náhle nic neznamenaly. Zvuky se protáhly, nabyly na intenzitě a spadly o několik oktáv. Úplné panoptikum utvořila diskontinuita v mysli. Myšlenka byla násilně přetržena a skládala se z několika částí, takže ji pochopil až za několik následujících okamžiků. Tělo, jeho fyziologie, však reagovalo na jednotlivé části myšlenky. Sympatikus a vagus trpěly a jejich odpovědi na změny byly zcela neadekvátní. Srdce mu po skončení vpádu abnormality bušilo neobvykle dlouho. Zvláštní způsob vibrací všude kolem.

Avšak pro psýchu astronauta měly změny v prostoru a čase opačný účín. Pozornost, již musel věnovat případné změně a reakci na dané podněty, aktivovala veškeré fyzické a psychické rezervy a v mezidobích ataků žil zcela racionálně a plnil své úkoly jako na počátku mise.

Deprese byly potlačeny úplně. Postupně rekognoskoval stav hvězdoletu a došlo mu, jak je tristní. Po dlouhém čase se nechal počítačem zpravit o průběhu letu a se zděšením seznal, že je na cestě už desítky let. Desítky. Celé desítky! Dráha, kterou urazil, byla při warpovém pohonu nevídaná, neuvěřitelná! Kompjútr určil polohu vesmírného korábu někam do prostoru, v němž mohl vzniknout všehomír. Při warpovém pohonu zaručujícím násobnou rychlost rychlosti světla se ostatně nebylo čemu divit. Jenže schizoidní poloha, v níž se nacházel po celý dlouhý part své cesty, nedovolovala tyto úvahy. Honily se mu hlavou až teď.

■

Cosí nebyvalého se stalo s cílem cesty – signálem. Nepřicházel už jen z jedné pozice, ale z jakoby několika míst najednou. Ta se postupně slévala do výrazné výseče, až v jistém okamžiku signál plynul ze všech stran. Kompjútr, pamětliv instrukcí, snížil rychlost letu a věnoval se plně určení smyslu zprávy. Časoprostorové poryvy se začaly prodlužovat a začínaly mít zřejmý dopad i na techniku a technologii hvězdoletu. Nemohl tušit, že diskontinuitní stavy způsobily obrovské gravitační vlny šířící se prostorem od zdroje, jímž byl kdysi Velký třesk. Když mu počítač načrtl tuto možnost vysvětlení časoprostorových lapsů, zcela se pohroužil do tematiky a bombardoval jej dotazy, co vše je na toto téma v jeho paměťových centrech k dispozici. Postupně se dovídal více a více, až pochopil jasnou logiku: blíží se ke středu události mající

za následek vznik všeho – Velkého třesku, zatímco gravitační vlny každou chvíli reálně demonstrovaly jednotu teorie a praxe. Vznik tohoto vesmíru z nicoty byl stále pouze v oblasti domněnek a fabulací. Představa nicoty plné fluktuací, interakcí a silových polí v něm vyvolávala značné pochyby. Už vůbec nemohl vstřebat myšlenku, že tyto fluktuace dosáhly úrovně, kdy vytvořily jakousi repulzivní sílu, jež rozmetala krunýř gravitace a roztáhla prostor a čas nadsvětelnou rychlostí. Až zpětné vítězství gravitace a zbrzdění a překonání repulzivní síly přineslo tak obrovské množství energie, že nutně muselo vyústit v obrovskou detonaci. Počátek vesmíru, všeho známého a reálného. Vlny tedy byly důkazem vzniku něčeho z ničeho. Nebyl s to pojmout tuto absurditu za vlastní. Napadlo jej, že myslí-li na nic, vlastně myslí na něco. Účinky tmavé hmoty a energie tvořící podstatu univerza ani počítač neuměl zařadit do kontextu chápání jeho vzniku. Jediné, co naznačoval, byl fakt, že tyto entity viditelnou hmotu jasně ovlivňují a že gravitace souvisí s entropií. Mechanismus interakce kompjútr neznal.

Jestliže na počátku vnímal misi jako plnění jakéhosi plánu odhalit, kontaktovat, pokusit se analyzovat a informovat autora, popřípadě autory, o myslících bytos-tech, které reagují na vyslaný podnět, nyní se dostával do situace, kdy bylo nutností konstruktivně reagovat na nové a komplikované. Nepoznával se. Vždycky nesnášel plané filozofování a úlety do transcendence.

Duchovní mu kdysi bylo bytostně odporné. Upřednostňoval reálné a hmatatelné. Výkon, plnění, prokazatelný výsledek. Proto jej také vybrali. To ta hrůzostrašná samota, upozadění volní složky jeho osobnosti nebetyčným stereotypem letu. Ztráta vize a absolutní pochyby o misi a jejím smyslu. Vždyť se málem zbláznil! Určitě ztratil spoustu soudnosti. Nechtěl ani na chvíli připustit změnu osobnosti po prožití něčeho, co nemá v lidském bytí obdoby. Doletěl do nekonečna!

Zmatený kompjútr neustále pitval nové konfigurace signálu valícího se už ze všech stran. Stejně jako reliktní záření padal na kosmickou loď sféricky. A přestože byl naprosto zřetelný, kompjútru se nedařilo prolomit jeho tajemství. Signál astronautovi něco zřetelně připomínal. Měl dokonce jakýsi důvěrný pocit déjavu. Uvědomoval si, že v něm vyvolává pocity naléhavosti a žádosti. Ano, v mnohém mu připadal jako SOS. Pocitová složka měla větší jasno než racionální. Ta se vzpírala být jen připustit sdělení tohoto typu. Na další dopad gravitační vlny už byl v podstatě připraven. Věděl, že se nesmí orientovat na okolí, které nemělo ostatně s realitou, již znal, nic společného. Nejdůležitější bylo vnímat sebe, vědět, kde má končetiny a hlavu, chápat se celistvě a přestát, pokud možno v klidu, abnormální stav zuřící kolem něj. Soustředěn na sebe, na svou propriocepci, náhle seznal strašný fakt. Neskutečné vlnění vzduchu kolem nabývalo na intenzitě a on, místo akustického tlaku a s ním

spojeného zvuku, které měl vnímat ušima, viděl, ano, viděl stoupající řev okolí! V okamžiku jeho nesnesitelné intenzity abnormalita odezněla a zanechala astronauta ve stavu dokonalého zmatení mysli.

Horečně se snažil interpretovat prožité okamžiky. Něco slyšel očima, zrakem vnímal zvuk. Jenže to nebylo podstatné. Viděl sdělení i v mysli, vzniklý obraz, jenž ale zněl jako zvuk. Snažil se uklidnit a místo zmatečného šálení smyslů se soustředil na zvuky, jež zatím postrádaly obsah a sdělení. Opět se rozpomněl, jako minule, na jejich důvěrnou známost a citový vztah, který k nim zaujímal. Proč, nevěděl.

Zatímco usilovně přemítal o prožitém, docela prozaicky dostal hlad. Řídící jednotka na lodi už dávno dolovala zbytky potravy ze zásobníku a okamžik jejich úplného vyčerpání se značně přiblížil. Servírována tedy byla voda s proteinovou pastou prapodivné chuti vzdáleně připomínající maso. Druh masa nebyl schopen určit. Bezmyšlenkovitě jídlo snědl a poté se vydal ke kompjútru vypáčit z něj nějaké informace o smyslových centrech v mozku. Kromě spousty balastních informací o jejich umístění a činnosti se dozvěděl, že po zraněních či fatálních hnutích mysli se smysly u některých lidí prolínaly nebo kombinovaly. Jako by dostávaly další rozměr své existence. Další úvahy jej příjemně ukolébaly k spánku. Nikoli však uklidňujícím. Zmítaly jím představy

pulzujících předmětů, barev znějících jako hudba, teletícího se vzduchu, který jako by k němu promlouval. Obsah sdělení mu unikal i ve snu. Po probuzení zůstal pouze pocit něčeho známého, dříve již poznaného.

Znovu přiměl kompjútr, aby mu pustil signál doléhající teď už odevšad, a porovnával jej s uplynulými prožitky. Trpělivě naslouchal. Pohroužen do svých úvah ani nezaznamenal, že k němu někdo hovoří. Signál se měnil v hovor, který neslyšel, ale vnímal ho kdesi uvnitř. Děsivé na celé situaci bylo, že promlouval sám k sobě. Proto ten zvláštní vztah k signálu. Stačilo však, aby se přestal soustřeďovat na své nitro, a signál se okamžitě změnil ve zběsilou kakofonii. Když potom znovu zaměřil pozornost sám na sebe, slova začala plynout s velkou naléhavostí: „Vzájemný kontakt je velmi důležitý! Další otálení může mít katastrofální následky pro celé univerzum. Je-li to ve vašich technických možnostech, pokusme se kontaktovat!“ Kontakt. Cíl cesty. Mise měla smysl. Zadostiučinění střídalo rozechvění, že vše je tady a teď, na svém místě. Nedosažitelné bylo dosaženo! Společným úsilím můžeme zabránit hrozivé skutečnosti...

V pořádku, ale jak se spojit s volajícím či volajícími, napadlo jej. Všem, kdo rozpoznáte zprávu: „Vzájemný kontakt je velmi důležitý!“ křičelo jeho nitro. Vítěznou náladu vystřídala horečná snaha, jak dát najevo – jsem

tady! Chci s vámi komunikovat! Na kontakt jsou zapotřebí nejméně dva, a já jsem tady, už jsem dorazil! Zvládnul jsem to!

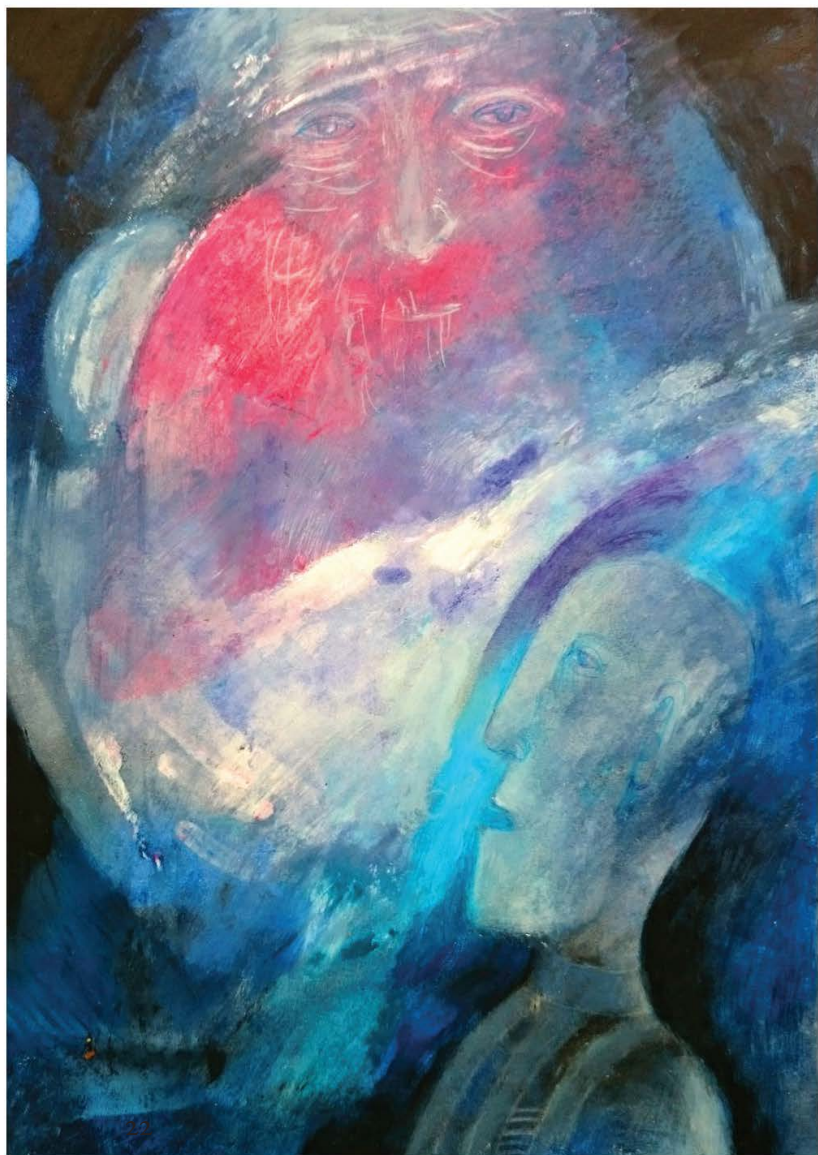
A pak si náhle uvědomil obsah, sdělení signálu. Dospěl na místo a splnil, co mu bylo určeno – kontaktovat autory. Kolem však není nikdo, kdo mu poradí, co dál. Jak má pomoci? Byl určen jako zprostředkovatel, nikoli vyjednávač. Nikdo jej nevybavil pravomocemi, neřekl, jaká stanoviska má hájit. To vše umí kompjútr, a ten není schopen signál pochopit. Je to jasné: opře se o znalosti palubního počítače a zkusí se účastnit záchrany. Ale čeho? Jak to, že mu vůbec nevadí jeho hlas?, pomyslel si a na chvíli sklouznul myšlenkami k těm desítkám svých rozhovorů v médiích, při jejichž sledování měl vždycky pocit studu a nepatřičnosti. Nejvíce jej pokaždé rozzlobil jeho hlasový projev. Umělý, útržkovitý, bez příslušné intonace. Zde poslouchá svůj vlastní hlas bez uzardění. Neodbytnost sdělení, ta urgencye, ty zřejmě upozadily skutečnosti, že se za svůj hlas styděl. „Musíš uvažovat přísně racionálně,“ řekl si sám pro sebe a tato úvaha měla přimět rozum, aby se začal chovat znovu kultivovaně, jak se na vyslance Země sluší a patří. „Palubní kompjútr detekuje signál po celou dobu letu a nedovede ho interpretovat. Já se na chvíli niterně soustředím a budu vnímat svůj vlastní hlas, který mi naléhavě sděluje volání – Pomoc!“ pomyslel si.

Zřejmě doba pobytu v hvězdoletu a schizoidní zkušenost, kterou absolvoval, má tyto důsledky. Není to pokračování jeho vykojení z normality. Zažíval ji po celou dobu letu, proč by se teď nemohla profilovat v této formě. Plný pochyb se znovu přinutil ke kázni a k logickému přemýšlení. Prioritou je kontaktovat druhou stranu a navázat komunikaci. Reakce na dané podněty toho, těch – druhých bude řešit s kompjútrem. Ani ne tak logickou úvahou, ale spíše intuitivně mu došlo, že slyší-li své nitro, a ono je schopno rozpoznat šifrovaný signál, musí odpověď vzejít také z jeho nitra. Ale jakými slovy a jak reagovat na žádost? Začal si připravovat teze na téma vyslanec planety Země, po nekonečných peripetiích dorazil až k vám, užije všech znalostí a zkušeností lidstva a pokusí se vyřešit situaci a pomoci. Čím déle formuloval svou řeč a čím byl patetičtější, tím více začal pochybovat o tom, zda bude jakkoliv platný.

Plný pochyb a připravených frází se znovu pomalu pohroužil do sebe a naslouchal signálu z kompjútru. Po chvilce ze změti zvuků opět vyvstal jeho hlas a precizněji než minule vnímal opakující se vzkaz: Situace je vážná, hrozící, je možná eskalace, může se zhroutit... To základní, bazické, podstata všeho... Intenzivně se soustředil na vnitřní prožívání a opatrně formuloval svou odpověď. „Slyším vás, naslouchám vám, jsem zde. Kdo jste vy? Určete svou polohu! Jak se k vám dostanu?“

ptal se, ale vnitřní hlas, jeho hlas, mu neodpověděl. Několikrát se ještě pokusil o spojení s ním, či s nimi, ale veškerá tato snaha nebyla nic platná. Náraz další gravitační vlny byl doprovázen tlumeným duněním se všemi atributy exprese, jak jej už dříve poznal – ztráta kontur, vlnění vzduchu, nebývalé a zvláštní projevy pevných předmětů... Komplettní zmatení smyslů a dezorientaci přebil pocit, že slyší očima: „Naléhavě žádám všechny, kdo nás slyší, o kontakt...“ Obsah sdělení už znal, bůhví proč se v tomto rozpoložení pokusil reagovat. Promluvit nebyl schopen, a tak jen zakřičel sám do sebe: „Já vás slyším! Slyším váááás!!!!“ Potom se zhroutil a obestřela jej konejšivá tma. Nevnímal běsnění diskontinuity kolem. Jen kompjútr, spolehlivě pracující i v podmínkách naprosté iracionality, zaznamenal, že jediný člen posádky přestal jevit známky života. Neschopen vlastních emocí přešel stroj do automatického módu a odeslal o události zprávu, která se rozptýlila kdesi ve vesmíru. Dále trpělivě rozebíral možnosti dekódování signálu a chystal se odstranit všechny balastní látky z podlahy hvězdoletu. Jednou z nich bylo i tělo astronauta zhrouceného na podlaze.

Nic, co ho obklopovalo, nepoznával. Vše bylo na hony vzdálené čemukoli, co by připomínalo interiér jeho kosmického plavidla. Zmaten na nejvyšší míru se tázavě rozhlížel. Dezorientovaný, neschopen utřídit své myšlenky, pomalu vstával z podlahy, na níž

byl tkaný koberec. Otlak na tváři, rozbolavělé rameno a mravenčení v ruce dokazovaly nepřírozenost polohy, ve které až doposud ležel. Asi dlouho, protože ztuhlé paže se ne a ne prokrvit. Totéž potřeboval zřejmě i mozek. Chaos probíhající v hlavě nedovoloval sebemenší racionální myšlenku. Po chvíli začaly předchozí události přece jen získávat jakési kontury, a tak první, co si uvědomil, byl fakt, že žije. Vzpomínka jím značně otrásla, neboť poslední, na co byl schopen se upamatovat, bylo, že... že zemřel. Ten panický úzkostný stav a propadnutí se kamsi do tmy. Nebylo zapotřebí ubezpečit se štípáním o pravdivosti svého stavu, protože bolest těla se dávala ve známost čím dál tím více. Byl prochladlý, a přesto v něm narůstala obrovská euforie z jistoty, že žije. Že žije!

Prostý fakt existence, bytí bolestné, ho naplňoval pocitem štěstí a jakési nevyslovené vděčnosti. Komu a za co? Nevěděl. Přesto pocit živočišnosti a bytí byl něčím nepřekonatelně krásným. I když se myšlenky bleskově zjevovaly a stejně rychle mizely, jedna byla nutkavá: Žít je krásné! A vážit si života člověk začíná až při hrozbě jeho ztráty – nebo až po zmrtvýchvstání? Království nebeské po dokonání věků bude plné nadšených lidí, uvědomil si bezděčně. Potom si všichni lidé budou vážit života... Na jak dlouho? Než ztratí jeho smysl. Ale smrti se budou bát i pak, přestože budou nesmrtelní, pomyslel si. Smrt ukončí nejen bytí, ale také všechny souvislosti,

propojení s ostatními lidmi. Ukončí kontinuitu vztahů a nutně změní konstelaci okolí zesnulého.

Co to jsou za hloupé úvahy a sentence? Ještě před chvílí jásal, a teď se mu derou na mysl tyhle hlouposti. Zřejmě to bylo blízkostí skonu, zkušeností, kterou právě prošel. Nebo posmrtný život vypadá takto, včetně pocitu bolesti. Asi včetně těchto pitomých úvah, zasmál se sám sobě. Jenže před hrůzostrašným zážitkem, jenž absolvoval, byl na palubě hvězdoletu a reálie kolem dokola mu připomínaly obývací pokoj v bytě, kde vyrůstal. No jasně! Kožená sedačka a křeslo pistáciové barvy (taková souprava se už nevyskytuje nikde na světě), hranatý stůl, příborník se sklem ve vitríně a světlý tkaný koberec. Dokonce ta sladká vůně stoupající z podlahy! Nástěnné hodiny, jejichž ciferník byl zapraven do světlého dřeva ladicího s podlahou. Je to nepochopitelné, ale je doma!

Už se chtěl přesvědčit o tom, že za dveřmi je před-síň, když se ozvalo zaklepání. Dovnitř vstoupil starý bělovlasý muž. „Buď zdrav!“ přistoupil k astronautovi a podával mu pravici. Dlaní jej uchopil vysoko za zápěstím a předloktí přitiskl k jeho ruce. Astronaut stisk opětoval. Podíval se mu do očí, byly pronikavě modré, pichlavé jako hřebíky. „Zdravím vás,“ vydralo se z jeho úst, nepřesvědčivě a zajíkávě. Polil ho pocit studu, ani vymáčkout se nedovede. Místo otřesu, že po tak dlouhé době vidí člověka, se hloupě stydí. Rychle mobilizoval

drilem naučené postoje astronauta plnicího cíle mise. Nadechl se a pokračoval, už sebevědoměji. „Jsem astronaut Rodney Cage. Byl jsem vyslán z planety Země do tohoto kvadrantu vesmíru, abych prozkoumal zdroj či autora signálu a pokusil se navázat kontakt s myslícími bytostmi,“ vychrlil naučené fráze a stál přitom téměř v pozoru. Hloupé a patetické, chtěl to říci znovu a jinak. Muž mu pomalu položil ruku na rameno a vlídným hlubokým hlasem prohodil: „Pojďme se posadit.“ Sám se sesunul do křesla a pokynem ruky nabídl místo proti sobě. Polštář sedačky byl tvrdší, než Rodney Cage předpokládal. „Není to tak pohodlné jako doma. Bohužel se mi povedlo vytvořit pouze fikci tvé domácnosti rekonstruovanou z tvé mysli, Rode. Věř mi, nebylo to jednoduché – při složitosti tvého psychického rozpoložení.“ „Ne, to nevádí! Je velmi příjemné mít dojem, že jsem zase doma,“ pomalu se uvolňoval a hodnotitelsky si začal muže prohlížet.

■

To, co vypadalo jako bílý krunýř kolem hlavy, byly chomáčky sněhobílých vlasů, maličko hustších na spáncích, přecházejících do neudržovaného plnovousu. Nad výřím obočím, stejně bílým jako vlasy a vousy, se krabátilo vráscité čelo. Ústa a uši nebyly v tom špatně udržovaném porostu vidět, takže když mluvil, pohybovaly se jen vousy a nevelký nos. Sinalost kůže zvýrazňovalo umělé osvětlení, jehož zdroj nebyl schopen rozeznat. Platón, nebo Aristoteles, prolétlo mu hlavou při srovnávání